

# Rendkívüli Újság

1938 MÁRCIUS 28. — IX. ÉVFOLYAM 12. SZ.

Főszerkesztő:  
MARKOVITS A. IVÁN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:  
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

## Aradvármegye pre- ektusa a királyi dezsönén

BUCUREȘTI. A királyi ud-  
nagy hivatal közli:  
Március 25-én, pénteken a  
rályi palotában udvari de-  
né volt, melyen résztvet-  
őfelségén, II Carol kirá-  
on kívül, a szolgálattevő  
rályi adjutáns, továbbá a  
rmegyei prefektusok, kö-  
ztük Dobriceanu Mihail ez-  
des, Aradvármegye pre-  
ektusa.

## Faruk király praktikus ajándéka:

### 1 millió rádiókészülék

KAIRO. Faruk király há-  
m millió rádiókészüléket  
ándékozott a Nilus völgyé-  
n lakó szegény földmíves  
llahoknak. Különös jelen-  
séggel azért is bír ez az  
ándékozás, mert a Nilus  
lgyében lakó fellahoknak  
gy része analfabéta és  
ost ezen az uto<sup>n</sup> akarják  
rjesztetni a kulturát, a föld  
ívelésre, egészségügyre vo-  
tkozó szükséges tudniva-  
kat.

## Vegetáriánusok esznek a lengyel zsidók

VARSÓ. A Havas ügynök-  
g jelentése szerint, miután  
lengyel képviselőház meg-  
savazta a rituális vágatás  
etiltására vonatkozó tör-  
nyjavaslatot, a lengyelzsi-  
ok elhatározták, hogy a  
ennyiben a szenátus is  
egszavazza a törvényjavas-  
tot és így az jogerőre emel-  
dik, úgy lemond a husfo-  
asztásról és vegetáriánus  
sztra tér át.

## Szabadlára he- lyezték Deutsch Aladárt

BUCUREȘTI. — A főváros-  
ol nyert értesülésünk sze-  
nt Deutsch Aladárt, — aki-  
ek 30 napos vizsgálati fog-  
ga tegnap járt le, — sza-  
adlára helyezték. Deutsch  
ladár ugyanis valuta- és  
vzvisszaélésekkel vádol-  
került letartóztatásba egy  
nappal ezelőtt és a vizsgá-  
t első stádiumában elren-  
elték ellene a 30 napos  
zsgálati fogságot.

Deutsch Aladár elhagyta  
ár a fővárost és állandó  
khelyére, Oradeára uta-  
ott.

## Kisebb arányu

# Földrengés Magyarországon

## A földrengés főfészke valószínűleg Jugoszlávia

BUDAPEST. — A földtani  
intézetben vasárnap délelőtti  
10 óra 03 perckor erős föld-  
rengést figyeltek meg. Az  
inga erős kilengést mutatott  
és a rezgés harminc-negyven  
másodpercig tartott. A ren-  
gést megfigyelték Nagykan-  
zsán, Pécsen, Pápán, Nagy-  
atádon és más helyeken. A  
földmegmozdulás oly erős

volt, hogy sok helyen erős  
repedések támadtak az épü-  
letek falaiban. A butorok  
megmozdultak és az ajtók  
kinyíltak. Gyékényesen oly  
erős volt a földrengés, hogy  
a két templom falain hatal-  
mas repedések keletkeztek.  
Somogyváron erős földalatti  
morgást hallottak. A Bala-  
ton mentén a rengés oly erős

volt, hogy kisebb épületeket  
az összeomlás veszélye fe-  
nyegette, a falak megingása  
és megrepedése következte-  
ben. A földrengéstani inté-  
zetben azt hiszik, hogy a  
rengés főfészke Magyaror-  
szágtól délre, jugoszláv terü-  
leten volt.

# Páris mindenre felkészül

## Egy esetleges háboru nem érné készületlenül a francia fővárost — Oriási iramban rendezkedik be Páris légi- védelemre

PÁRIS. — A miniszterel-  
nöki palotában tegnap dél-  
előtti értekezletet tartottak  
Páris város légitámadás el-  
leni védelmi kérdésében. A  
konferencián résztvett a mi-  
niszterelnök, a nemzetvédel-  
mi, a belügyminiszter, a re-  
pülőhadserg főparancsnoka,  
több magasrangú vezérkari  
tiszt és Páris város polgár-

mestere. Az értekezleten meg-  
nyugvással állapították meg,  
hogy a légitámadás elleni  
védekezés annyira előreha-  
ladt már Párisban, hogy egy  
esetleges háboru nem érné  
készületlenül a fővárost. Pá-  
ris lakossága kellő védelmet  
talál egy ellenséges légi, va-  
lamint gáztámadás esetén.  
Ujabb kétszázmillió frankot

szavaztak meg gázálcok  
készítésére. Ezenkívül 138  
millió frankot irányoztak elő  
a földalatti villamosvasut  
hálózatának oly módon tör-  
tendő átalakítására, hogy  
nemcsak bomba, hanem gáz-  
védőfedezéket is nyújtsa.  
Külön százmillió frankot for-  
dítanak újabb gáz- és bomba  
védő pincék létesítésére.

## Spanyol front

# A kormánycsapatok áttörték a nacionalisták arcvonalát

## Az Arragon fronton visszavonultak a köztársaságiak

MADRID. — A Talavera  
fronton a kormánycsapatok  
váratlanul offenzívába kezd-  
tek és a nacionalista csapa-  
tok arcvonalát áttörték. A  
kormánycsapatok huszonkét  
kilométer szélességben és tíz  
kilométer mélységben hatol-  
tak előre és számos nacio-  
nalista hadállást foglaltak  
el. A nemzetiek minden el-  
lentámadást visszavertek. —  
Három nacionalista zászló-  
aljat körülkerítettek és az  
utolsó emberig megsemmisi-  
tettek. A küzdelem egy má-  
sik pontján egy kapitányt és  
78 katonát foglyul ejtettek.  
Egy ágyút, 253 fegyvert, 18

gépfegyvert zsákmányul ej-  
tettek. La Corunia és Maria  
Camponia városokat, továb-  
bá kilenc községet a kormá-  
nycsapatok elfoglaltak,  
amelyekben nagy lelkesedés-  
sel fogadták a kormánycsa-  
patok bevonulását.  
Az Arragon fronton, mi-  
után a nacionalisták az Ebro  
folyón való áthatolást kiero-  
szakolták és mert a folyón  
tul hatalmas sikság veszi  
kezdetét, amely az ellenség-  
nek lehetővé teszi a fokozott  
tüzérségi és légitámadást, a  
köztársasági csapatok a he-  
gyekig visszavonultak. A  
köztársasági hadseregnek

több állást fel kellett adnia,  
a hadsereg azonban minden  
vesztés nélkül visszavo-  
nult.

BURGOS. — A fentiekkel  
szemben a nemzetiek főhadi-  
szállásának újabb hivatalos  
jelentése szerint az aragoniai  
fronton történő előnyomulás  
olyan nagyméretű és ered-  
ményes, hogy egyes csapat-  
testek már csak negyven ki-  
lométerre állnak a tenger-  
parttól.

Az előnyomulást a nem-  
zetiek változatlanul tovább  
folytatják.

## Általános adóemelés készül

BUCUREȘTI. — Fővárosi  
lapjelentések szerint a pénz-  
ügyminisztérium rendelet-  
törvényt készít elő a költség-  
vetési bevételek növelése ér-  
dekében. Eszerint az ipari és  
kereskedelmi adót 10—12  
százalékkal, a forgalmi adót  
1 százalékkal, az egyenes  
adót két százalékkal tervezi  
felemelni.

## A vasuti utazás két százalékkal drágult

BUCUREȘTI. A turisztika  
megszervezéséről szóló tör-  
vény 54. sz. szerint a jövőben  
minden vasuti jegy után 2  
százalékos felárrat fognak  
számítani. Az így előirány-  
zott összeget szállodák épité-  
sére, karbantartására kíván-  
ják fordítani.

## Újonnan épült házakba csak hat hónap után lehet beköltözni

BUCUREȘTI. Az egészség-  
ügyi minisztériumnak leg-  
utóbb egy olyan rendelkezé-  
se került nyilvánosságra, a-  
mely szerint az újonnan  
épült házakba annak elké-  
szültéről számított hat hó-  
nap letelte után lehet csak  
beköltözni. A rendelkezés ki-  
adását egészségügyi okok-  
kal indokolják.

## Gázvédelmi fede- zék az aradi állo- máson

BUCUREȘTI. — Az Aero-  
chimica S. A. bucurești vál-  
alat építkezési megállapo-  
dást kötött a CFR-el, mely  
szerint légitámadások elleni  
védekezés céljaira speciális  
fedezéket készít Aradon, Ora-  
dean, Bucureștiben, Craio-  
van, Brașovban és Clujon.  
Egy-egy építendő fedezék  
vállalati ára kb. 900.000 lei.

## Junius 8 án kezdő- dik a „bucurești hónap"

BUCUREȘTI. A Luna Bu-  
cureștilor rendező bizottsága  
a kiállítás megnyitását elha-  
lasztotta egy hónappal, ily-  
formán a kiállítás május 9-  
ike helyett junius 8-án fog  
megnyitni a Regele Carol  
parkban.

SELECT

5, 7.15 és 9.15 órákor

**Benoit kapitány**

A legkitűnőbb kémfilm ami valaha is csak készült  
Jean Murat, Viviane Romance, Jules Berry

Jön

SELECT

Jön

**Ginger Rogers---Fred Astaire**

# Anglia nem hagyja elveszni és letiporni a köztársasági Spanyolországot

Nem mond le eddigi külpolitikai irányelveiről Anglia

LONDON. — A sajtó még egyre Chamberlain miniszterelnök beszédének hatásáról számol be. A Daily Telegraph szerint Németország az egyedüli állam, amelyre negatív hatást tett az angol miniszterelnök beszéde. — Csehszlovákiában a beszéd meglegedést és megnyugvást váltott ki és örömet keltett Chamberlainnek azon szavai, amelyekben a Franciaországgal való törhetetlen együttműködést hangoztatta. A Manchester Guardian szerint Angliában sem tévesztette el hatását a külföldnek

a Chamberlain beszédével szemben tanúsított kedvező magatartása. Főleg Franciaországban keltett a beszéd mély visszhangot.

A Manchester Guardian beavatott helyről nyert értesülése szerint Anglia nem hagyja elveszni és letiporni a köztársasági Spanyolországot. Anglia nem mondhat le eddigi külpolitikai irányelveiről és még egy angol-olasz megegyezés kedvéért sem áldozza fel a köztársasági Spanyolországot. Az abesszin kérdésben sem adja fel egy-

könnyen Anglia eddigi orientációját.

A Daily Herald szerint az angol kormány nem elégszik meg azzal, hogy Olaszország csapatait akkor vonja ki Spanyolországból, amikor a hadműveletek már döntő stádiumba léptek. Az angol kormány az önkéntes kérdésben a legsürgősebben megegyezést akar Olaszországgal létesíteni, hogy az haladéktalanul kivonja csapatait a spanyol hadszíntérről.

## Az illetőségi bizonyítvány megszerzési módjai

amennyiben

valaki nem szerepel az illetőségi listán vagy adófizetését igazolni nem tudja

A községi illetőségről szóló bizonyítvány, ugyyszóvan a legfontosabb kelléke az állampolgársági revízióval kapcsolatban benyújtandó iratoknak. A legáltalánosabb és leggyakoribb formája ezen bizonyítvány megszerzésének az 1886 évi XXII. tcikk 10. szakasza alapján kiállított illetőségi bizonyítvány, amikor is az illető kérelmező a községi illetőségű lajstromban már szerepel, vagy ha ilyen lajstrom már nem volna, esetleg az illető azon nem szerepelne, úgy a fent hivatkozott törvényre való utalással utólag is megkapják azokat, akik igazolni tudják — ez esetben azt, — hogy 1918 előtt 4 évre viszszaemlékezve a város avagy község terheire hozzájárultak, azaz városi vagy községi adót fizettek. Kiskoruk, akik apjuk illetőségi jogát élvezik, ugyancsak a fenti törvény 6. szakasza alapján kapják meg az illetőségi bizonyítványt.

Vannak azonban olyanok akik a fenti törvényt már különböző okból igazolni nem tudják, ezek esetében a következő az eljárás, helyesebben az a mód, amiként a községi illetőséget igazolhatják, illetőleg megszereshetik:

A községi illetőségről szóló törvény 16. szakasza kimondja, hogy amennyiben az illetőség ki nem deríthető másképpen, úgy a kérdés személyi abban a községben illetékes, ahol

adót fizetett, amelyben született, amelyben az utóbbi öt évben legtöbbet tartózkodott, amelyben a hadseregben való szolgálatra előállított stb.

Ezen feltételek közül egyetlen egy is elegendő arra, hogy az illetőséget igazolja és egyenahány városban az utóbb idézett feltételek alapján adtak is ki illetőségi bizonyítványt.

## Német terület felett leszállás nélkül közlekednek a francia repülőgépek

PÁRIS. — A francia légihajózási társaság, amelynek repülőgépei a francia fővárosból keleti irányban, Németországban leszállást végeztek, most leszállás nélkül teszik meg az utat a német terület felett. Eddig a Páris—Moszkva, Páris—București és Páris—Ankara közötti repülőutvonalak Nürnbergben vezettek keresztül, ahol a gépek leszálltak, utasokat felvettek és ahol utasok le is szálltak. Nürnberg helyett az utasszállító repülőgépek Strassbourghban szállnak le, majd tovább indulnak legközelebbi leszálló állomásukig, amely Moszkva

irányában Prága, București irányában Budapest és Ankara irányában Belgrád.

Tavaszi cipőújítások nagy választékban

APPONYI

Testvéreknél

Dermata, Carmen, Boris, București és We Ego különleges márkák

Használja ACETUM ecetgyár gyártmányát.

A Vadászkiirt-bár műsora szenzációs.

Teljesen hibamentes márkás selyemharisnya lei 63

Strasser

harisnyaáruházában

Vérszegény, sápadt,

étvágytalan, legyengült és gyakori lefájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes féle „Ferro” vastápló. A leghatásosabb és legeredményesebb erősítő, hízaláló, vér- és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei Földes gyógyszerár, Arad.

## Csehszlovákia biztosítani kívánja

a kisebbségek részére a legszabadabb kulturális, gazdasági és politikai jogokat

Korlátlan és szabad nyelvhasználatot, önkormányzatot ígér — Hodzsa miniszterelnök

PÁRIS. — Hodzsa miniszterelnök interjút adott a Paris Soir munkatársának, többek között a következőket mondotta:

— Csehszlovákia legfontosabb feladatának tartja, hogy előkészítse a megegyezést és a tartós békét az ország többsége és kisebbsége között. Békét akarunk. Csehszlovákiában élő valamennyi kisebbséggel.

— Kisebbségi statutomokat készítünk, amelyek körül bátyázzák valamennyi kisebbség törvénykezési és gazdasági jogait.

— A kisebbségi statutomok elkészítése és törvényerőre emelkedése — folytatja Hodzsa miniszterelnök — hosszabb időt fog igénybe venni, tekintettel arra, hogy a probléma igen sokoldalú és széleskörű intézkedések szükségesek.

A terv megvalósítása alkalmával a kisebbségek a legszélesebb körű jogokhoz jutnak. A kisebbségek a legszabadabb kulturális, gazdasági és politikai jogokat fognak élvezni. A prágai kormány úgy gondolja, hogy a nagyobb csoportokban, nyelvszigetek-

## Nevek nélkül...

Egy csernagári szimpatikus tisztviselő szánta rá magát, a házasság igájába görnyedni. A menyasszonyjelölt dévai.

Egy újkéltű kétszeres háztulajdonos — utazó áldott jó szívével ismert, ami azonban ugylátszik összeférhetetlen két dolog. Végre sikeres megoldást talált. Alkalmazott az egyik házban egy házmestert, aki kiválóan tudja megbosszantani az amugy is elkecsereget lakókat. A háztulajdonos a jószív, a lakó a keserűség. A „köteles” látszatot így sikerült megőrizni.

Egy másik háztulajdonos fotográfia. Főtéri kereskedő. A házban lakik egy divatszalon tulajdonosnője, aki a téli holtsezonban csak késedelmesen tudta házbérét megfizetni. Erre a háztulajdonos lezáratta a szalóhoz vezető folyosó ajtaját, mondván, járjanak a kundsafok a hátsó lépcsőn, a háztartási alkalmazottak, szeméthordók lépcsőjén. Mindez azonban fel tűnően durva becsületsértések özönében zajlott le.

Egy társaságban urileány kezét megkérte egy külföldi selyemgyáros. A leány igent mondott, a szülők nem. Ok a nagy különbség. Győztek a szülők.

Egyik legtehetségesebb színésznőnk a „Göre Gábor” becenevet kapta. Még nem tudtuk megállapítani, hogy barátaitól, vagy irigyeitől. Tippünk az, hogy az utóbbiak a keresztstülei.

## A volt osztrák püspök legújabb páspásztorlevele

BÉCS. — A volt Ausztria területének minden templomában vasárnap az osztrák püspökök páspásztorlevelét olvasták fel, amelyben valamennyi főpap arra szólít fel Ausztria katolikus hívőit, hogy az április tizediki népszavazás alkalmával a Németországba való csatlakozás mellett szavazzanak. Pásztorlevelél többek között következőket mondja:

— A német népek ezeréves vágya ment teljesebbé és egyesüléssel. Hitler kancellár helyettese, Bürckel köztvetető kijelentette, hogy a német kormánynak az álláspontja: „Adjátok meg Istennek, ami Istené és császárnak, ami a császáré”.

A páspásztorlevelével továbbbírák a katolikus hívőket arra hívják fel, hogy április 10-én hitet tegyenek a német egysége mellett.

BERLIN. — Az osztrák püspökök páspásztorlevele méltatást váltott ki Berlinben. Hivatalos helyen kijelentik, hogy a katolikus püspökök magatartása pontot tesz német katolikusokkal szembeni eddigi követett politikájára végre. A multat teljesen elfelejtik — hangoztatja hivatalos jelentés.

## Bécsben négy nap alatt 141 zsidó temetés egy temetőben

GENF. — Az itt lefolyó világkongresszus foglalkozván az osztrák zsidók helyzetével, azt állapította meg, hogy az osztrák zsidók helyzete sokkal rosszabb, mint a német birodalmi zsidóké valaha is volt. A kongresszus jegyékében kiemelt, hogy egyetlen bécsi zsidó temetőben 4 nap alatt 140 zsidó temetlek el — az előző napi átlagos 4 halottal szemben. Több száz zsidó a rettenetes öngyilkossági járvány áldozata lett.

Férfi ingek, pizsamák

méret után

Löwy I.

Plata Avram Iancu 12 II. em.

T. Timişoara Segélyző Egyesület fiókirodája

Arad, Str. I. G. Duca 19

Néhai özv. Adam Stefa aradi lakos elhalálása alkalmával, aki öröknél B. I. 5914—1593 sz. alatt tagként be volt írva, nekem mint kedvezményezettnek a halálzási okmányok bemutatása után azonnal 8000 (azaz nyolcezer) lei segélyt fizettek ki.

Nem mulasztatom el, hogy ezen előzékeny és gyors elintézésért köszönetemet ne fejezzem ki és igyekezni fogok b. egyesületüket megbízhatósága miatt minél szélesebb körben ismertetni.

Arad, 1938 március 26.  
Teljes tisztelettel: Stefan Adam (m. p.) Astragári tisztviselő, Aradul Nou, Str. Reg. Maria 47. — Előttünk mint tanuk előtt: Kurtág m. p., Kiss Margit m. p.

CORSO: JÖN: „A Z O R K Á N!”

Az 1938 év legfontalmasabb filmje



